

Cursus Vogeltrek

Jelle van Dijk

Vorig jaar werd er nog al wat onzin uitgekraamd over vogeltrek, met name door woordvoerders van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. Grote boosdoener bij de verspreiding van de gevaarlijk vogelgriep was volgens de officiële berichtgeving “de trekvogel”. Om het pluimvee tegen besmetting vanuit de lucht te beschermen, moesten de dieren ook dit voorjaar weer worden opgehokt. Verder stelde de minister vast, dat de vogeltrek dit jaar op 7 maart begint. Merkwaardig is wel, dat vorig jaar de vogelgriep werd vastgesteld bij enkele Knobbelzwanen in Sleeswijk-Holstein. Deze dieren staan juist niet bekend als trekvogels. Ook de latere uitbraken van vogelgriep op kalkoenfokkerijen in Frankrijk en Engeland vormden bepaald geen aanwijzing voor de juistheid van de stelling dat de vogelgriep door trekvogels wordt overgebracht.

De berichtgeving rond de vogelgriep vormde de aanleiding om weer eens een vogeltrek cursus te organiseren. *De cursus zal bestaan uit 3 avonden en een excursie.* Na deze cursus zult u in staat zijn iets over vogeltrek te vertellen waarbij de opmerkingen van het ministerie zullen verbleken! Onderwerpen die aan bod komen zijn onder andere:

- verschillende soorten trek (bijv. slaaptrek, getijdentrek, voedseltrek, ruitrek)
- standvogels en trekvogels
- oriëntatievermogen van trekvogels
- onderzoek: ringen, kleurringen, satellietzenders, radar
- vogeltrek langs de kust
- vogeltrek en weersomstandigheden.

Om aan de cursus te kunnen deelnemen, is geen uitgebreide vogelkennis nodig. Het instapniveau is eenvoudig: belangstelling voor vogels en vogeltrek. Voor de centen hoeft u het ook niet te laten: leden betalen 6 euro en niet-leden zijn 12 euro verschuldigd. Daarvoor krijgt u enkele samenvattingen op papier en ook nog koffie! De volgende avonden in het Jan Verwey Natuurcentrum (Duinweg 13A) zijn voor deze cursus gereserveerd:

maandag 1 oktober, maandag 8 oktober en maandag 15 oktober. De datum van de excursie wordt in overleg met de cursisten vastgesteld.

Deze cursus gaat door bij minimaal 10 deelnemers. Het maximum aantal cursisten is op 20 gesteld. Aanmelden bij: Jelle van Dijk, L. Hellenberghof 32, 2202 XT Noordwijk, tel. 071-3610833. E-mail: dijkboom@planet.nl. Uiterlijk 25 september krijgt iedereen bericht over het doorgaan van deze cursus.

Opvallende waarnemingen januari-maart 2007

Peter Spierenburg

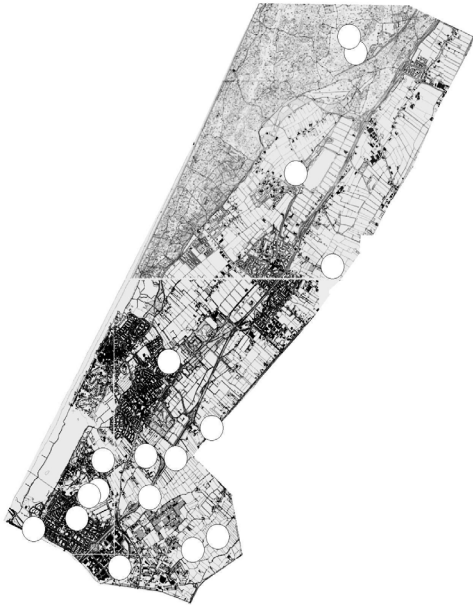
Herfstgasten in het nieuwe jaar

Het nieuwe jaar begon stormachtig. De zeetrekters die zich op nieuwjaarsochtend in de zeetrekhut verzamelden kregen (naast een borrel) soorten voorgeschoteld die eigenlijk bij een stevige herfststorm horen. Grote Jagers, Kleine Jagers en zelfs een Grauwe Pijlstormvogel. De Grote Jagers waren afgelopen herfst al opvallend talrijk, maar dagen met 5 of meer jagers in januari is zeer uitzonderlijk. De goede “herfstdagen” hielden tot midden januari aan. Daarna bleef wel wekenlang het stormachtige weer, maar lieten de jagers en de enkele pijlstormvogel zich niet meer zien.

Grote Gele Kwikstaarten wijd verspreid

Het verschijnsel van overwinterende Grote Gele Kwikstaarten wordt in onze regio sinds eind jaren zeventig opgemerkt. Eerst was dit vrij sporadisch, maar sinds eind jaren negentig lijken de aantallen flink toe te nemen. Vanaf dat moment worden deze kwikstaarten ook steeds vaker in de bebouwde kom aangetroffen, vaak voedselzoekend op natte grinddaken. Dat het niet alleen een vogel van de het dorp is laat bijgaand plaatje zien. Ze zijn wijd verbreid in het buitengebied. Als er kleine slootjes liggen zijn ze met goed zoeken overal wel te vinden. Zeker als je dan het geluid kent. Voor het gebied ten zuiden van Noordwijk is er een redelijk goed beeld van afgelopen winter.

Rekening houdend met enige dubbeltellingen overwinterenden hier minimaal 9 en mogelijk zelfs 12 Grote Gele Kwikstaarten.



Waarnemingen van Grote Gele Kwikstaarten december 2006 t/m maart 2007.

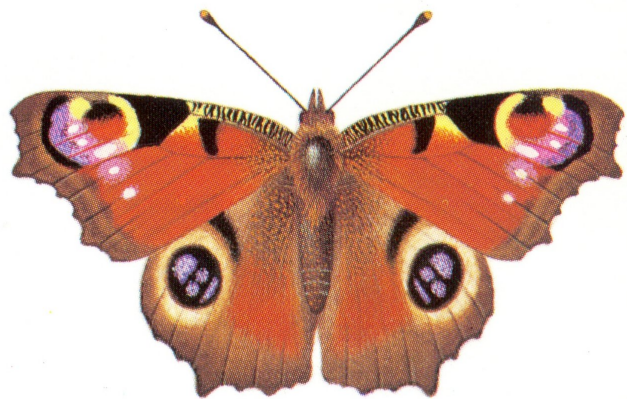
Druk bezoek 's-Gravendijck

Voor de tweede achtereenvolgende winter was er een Dwerggors te bewonderen op een braakliggend terreintje op 's-Gravendijck, tegenover de ESTEC. Dit trok een niet aflatende stroom vogelaars aan. Zeker toen op een gegeven moment een Blauwstaart in Zandvoort opdook en er een mooie gecombineerde trip gemaakt kon worden, afgerond met de Grote Burgemeester op zijn vaste stek langs de Oude Rijn van Katwijk. Tot aan Belgen en Italianen aan toe kwamen er op af. Bijkomend effect is dat er nog nooit zoveel is gekeken op 's-Gravendijck en er ook veel andere soorten werden gezien.. Als je maar goed rondkijkt kan je veel vinden op zo'n rommelterreintje in de winter. Veldleeuweriken, een groepje Rietgorzen, 2 Grote Gele Kwikstaarten en tot 3 Bokjes. Ook verbleef er in januari anderhalve week een vrouwtje Sneeuwgorz. Des te opvallender was dat twee vaste klanten van deze plek in deze winter geheel of grotendeels ontbraken: Witgat en Wintertaling. Waarschijnlijk waren de slootjes in het gebied al teveel verstoord door de start van bouwwerkzaamheden. Vanaf 10 februari verscheen er tot ieders verbazing een tweede Dwerggors. De laatste waarneming was op 1 maart, anderhalve maand eerder dan vorig jaar. Dit zal alles te maken

hebben gehad met de start van de grondwerkzaamheden voor de aanleg van het bedrijventerrein. Na de laatste opleving is het nu toch echt afgelopen met de bijzondere vogels hier.

Bosvogels op eilanden

De landgoederen in de bollenstreek zijn eilanden temidden van voor bosvogels onaantrekkelijk open gebied. Van de zeldzamere bosvogels weten zich bijvoorbeeld in Leeuwenhorst steeds maar een beperkt aantal te vestigen. De kans dat ze dan door toevallige oorzaken weer verdwijnen is dan groot en de kans dat nieuwe soortgenoten het gebied kunnen bereiken en zich vestigen klein. Vandaar dat het voorkomen van verdere versnippering en het verbeteren van de verbindingen tussen de bosgebieden al jaren op het verlanglijstje van natuurorganisaties staat. Dit jaar lijken een aantal van die dun gezaaide soorten het goed te doen. Als vanouds komt de Boomklever dit jaar weer tot broeden op Leeuwenhorst, maar ook werden Kleine Bonte Specht en Appelvink waargenomen. Ook de Bosuil blijkt nog steeds goed vertegenwoordigd. In de periode februari-maart werden er meerdere gehoord in Klein- en Nieuw-Leeuwenhorst.



Dagpauwoog

Vroege vlinders

De stormachtige herfst ging dit jaar in één keer over in een vroeg voorjaar. Veel vroege aankomsten van zomergasten onder de vogels, maar ook al veel vlinders. In maart werden al zeven soorten dagvlinders gemeld. In volgorde van opkomst: Kolibrievlinder, Dagpauwoog, Atalanta, Citroenvlinder, Kleine Vos en Bont Zandoogje.